

Nr 136

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts i statsverkspropositionen gjorda framställning om avsättning av kommunalskattemedel till budgetutjämningsfonden för budgetåret 1965/66.

(4:e avd.)

I propositionen nr 1 har Kungl. Maj:ten, under åberopande av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för den 4 januari 1965 (bilaga 1), såvitt nu är i fråga, föreslagit riksdagen medgiva, att avsättning av kommunalskattemedel må ske till budgetutjämningsfonden för budgetåret 1965/66 för att där särredovisas.

I sin redogörelse för inkomstutvecklingen (s. 39 o. följ.) framhåller *departementschefen* att utvecklingen av den behållna inkomsten på inkomstskatttiteln påverkas även av utbetalningarna av kommunalskattemedel samt förskjutningar i nettot mellan inbetalningar av kvarstående skatt och utbetalningarna av överskjutande skatt. Utbetalningarna av kommunalskatt ökade mycket kraftigt 1963/64 eller med ca 1 200 milj. kr. mot knappt 600 milj. kr. i genomsnitt under de närmast föregående åren. De nu förutsedda ökningarna under 1964/65 och 1965/66 uppgår till ca 1 100 milj. kr. vardera budgetåret.

Departementschefen anför i anslutning härtill bl. a. följande.

Att utbetalningarna av kommunalskattemedel efter den kraftiga ökningen 1963/64 kan beräknas fortsätta att stiga i ungefär samma omfattning även under innevarande och framförliggande budgetår är en reflex — förutom av den förutsedda tillväxten i skatteunderlaget och ökad kommunal utdebitering — också av den snabba tillväxten i skatteunderlaget under de år som nu ligger till grund för slutregleringen. Det nu tillämpade systemet för utbetalningarna av kommunalskattemedel innebär att staten preliminärt uppbär hela skatteuppbörden och utbetalar på den del därav som tillkommer kommunerna skatteförskott som grundas på inkomstnivån vid senaste kända taxering — d. v. s. en inkomstnivå som ligger två år tillbaka i tiden i förhållande till uppbördsåret — och den aktuella utdebiteringen. När taxeringsresultatet för ifrågavarande kalenderår föreligger sker slutavräkning, varvid skillnaden mellan slutligt uträknade belopp och uppburna förskott regleras. Den snabba ökningen i skatteunderlaget under början av 1960-talet får således till följd att slutavräkningsmedlen uppgår till mycket betydande belopp jämfört med perioden före 1963/64.

Vid sin beräkning av de särskilda inkomsttitlarna (s. 74 o. följ.) framhåller departementschefen vidare att i enlighet med gällande grunder, under

budgetåret 1965/66 avsättning bör ske till budgetutjämningsfonden av kommunalskattemedel. De avsatta medlen bör särredovisas på budgetutjämningsfonden. Å andra sidan bör enligt samma grunder återföring från budgetutjämningsfonden ske av tidigare avsatta medel. Utifrån riksrevisionsverkets förslag kan dessa avsättningar och återföringar beräknas resultera i en nettoavsättning av ca 200 milj. kr.

I propositionen nr 125 (s. 47) har departementschefen återkommit till frågan om berörda avsättningar. I enlighet med riksrevisionsverkets förslag beräknas dessa avsättningar och återföringar nu resultera i en nettoavsättning av 400 milj. kr.

Utskottet. I överensstämmelse med de vid 1955 års riksdag fastställda grunderna för regleringen av utbetalningarna av kommunalskattemedel bör, såsom departementschefen föreslagit, avsättning till budgetutjämningsfonden av sådana medel ske jämväl för nästa budgetår. Avsättningen torde i enlighet med Kungl. Maj:ts förslag böra beräknas till ett nettobelopp av 400 milj. kr.

Med åberopande av det anförda och under erinran om att utskottet i sitt utlåtande nr 137 vid fjolårets riksdag tillstyrkte en motionsledes begärd översyn av beräkningsgrunderna för utbetalning av skatteförskott till kommunerna hemställer utskottet,

att riksdagen må medgiva att avsättning av kommunalskattemedel må ske till budgetutjämningsfonden för budgetåret 1965/66 för att där särredovisas.

Slutligen får utskottet hemställa, att förevarande ärende må företagas till avgörande efter allenast en bordläggning.

Stockholm den 25 maj 1965

På statsutskottets vägnar:

GÖSTA BOHMAN

Närvarande: se under utlåtandet nr 133.